

OBSAH

PREDSLOV	9
ÚVOD DO PROBLEMATIKY	11
1. Pojem pedagogiky (Vladislav Kačáni)	11
2. Vznik pedagogiky ako vedy (V.K.)	12
3. Niektoré staršie pedagogické koncepcie (V.K.)	15
4. Predmet školskej pedagogiky (V.K.)	18
5. Sústava pedagogických vied (V.K.)	20
6. Stručná charakteristika niektorých pedagogických disciplín (V.K.)	22
6.1 Dejiny školstva a pedagogiky (E.T.)	22
6.2 Sociálna pedagogika (E.T.)	23
6.3 Špeciálna pedagogika (E.T.)	24
6.4 Porovnávacía (komparatívna) pedagogika (E.T.)	26
6.5 Predškolská pedagogika (V.K.)	27
6.6 Vysokoškolská pedagogika (V.K.)	27
6.7 Mimoškolské pedagogiky (V.K.)	28
6.7.1 Pedagogika detských a mládežníckych organizácií (V.K.)	29
6.7.2 Pedagogika dospelých (andragogika) (V.K.)	29
6.7.3 Pedagogika voľného času (E.T.)	30
7. Pomocné a hraničné vedy pedagogiky (V.K.)	31
7.1 Pedagogika a filozofické vedy (V.K.)	32
7.2 Pedagogika a sociológia (V.K.)	34
7.3 Pedagogika a psychologické vedy (V.K.)	35
7.3.1 Všeobecná psychológia (V.K.)	37
7.3.2 Sociálna psychológia (V.K.)	38
7.3.3 Vývinová psychológia (V.K.)	38
7.3.4 Pedagogická psychológia (V.K.)	38
8. Charakteristika základných pojmov školskej pedagogiky (V.K.)	40
8.1 Pojem výchova a zámery cieľavedomého snaženia (V.K.)	40
8.2 Charakteristika učenia (J.K.)	42

8.3	Charakteristika vzdelania (J.K.)	45
8.4	Charakteristika schopností a nadania (J.K.)	47
8.5	Zájmy (J.K.)	48
8.6	Temperament a charakter (J.K.)	49
9.	Základné zásady a zákonitosti výchovno-vzdelávacieho procesu (V.K.)	50
9.1	Výchovný proces ako cieľavedomé pôsobenie (V.K.)	51
9.2	Výchovný proces ako dynamický systém (V.K.)	52
9.3	Výchovný proces ako postupné a sústavné formovanie osobnosti žiaka (V.K.)	53
9.4	Výchovný proces ako aktivizujúci systém (V.K.)	55
9.5	Výchovný proces ako komplexné pôsobenie na žiaka (V.K.)	57

OSOBNOSŤ VO VÝCHOVNO-VZDELÁVACOM PROCESE .....

1.	Niektoré problémy osobnosti žiaka (V.K.)	59
2.	Osobnostné charakteristiky učiteľa (S.K.)	61
3.	Interakcia medzi učiteľom a žiakom (S.K.)	66
4.	Osobnosť vychovávateľa (L.V.)	71
5.	Osobnosť majstra odbornej výchovy (L.V.)	73
5.1	Odborné, pedagogické a ľudské kvality majstrov odbornej výchovy (L.V.)	75
5.2	Požiadavky na osobné vlastnosti majstra (L.V.)	75
6.	Osobnosť triedneho učiteľa a jeho funkcie (L.V.)	76

ZÁKLADY DIDAKTIKY .....

1.	Pojem, predmet a úlohy školskej didaktiky (Karol László)	80
2.	Druhy didaktík (K.L.)	81
3.	Vyučovací proces (K.L.)	82
3.1	Elementy edukácie (K.L.)	83
3.2	Priebeh vyučovacieho procesu (K.L.)	88
4.	Didaktické zásady (K.L.)	89
5.	Didaktické metódy (K.L.)	91
5.1	Systém didaktických metód (K.L.)	92
5.2	Charakteristika niektorých didaktických metód (K.L.)	95
6.	Organizačné formy vyučovania (J.C.)	96
7.	Didaktická technika (Š.L.)	101
8.	Didaktická technológia (Š.L.)	103
9.	Preverovanie a hodnotenie vedomostí žiakov (R.Š.)	105

10.	Modernizácia vyučovania (A.H.)	109
10.1	Modernizácia výchovno-vzdelávacích cieľov (A.H.)	110
10.2	Modernizácia obsahu vzdelávania (A.H.)	111
11.	Humanizácia výchovy a vzdelávania (B.K.)	114
11.1	Pojem a podstata humanizácie výchovy a vzdelávania (B.K.)	115
11.2	Princípy humanizácie výchovy a vzdelávania (B.K.)	117
11.3	Procesuálne ponímanie výchovy (B.K.)	119
11.4	Alternatívne pedagogické koncepcie (B.K.)	120
11.5	Alternatívna škola (B.K.)	121
11.6	Vývoj školských hnutí a alternatívnych škôl (B.K.)	123

TEÓRIA VÝCHOVY (vybrané problémy) .....

1.	Cieľ výchovy, funkcie výchovného cieľa (Ľudovít Višňovský)	127
1.1	Funkcie cieľov výchovy (Ľ.V.)	130
1.2	Rozdelenie cieľov výchovy (Ľ.V.)	130
2.	Výchovný proces (Ľ.V.)	132
2.1	Priebeh výchovného procesu (Ľ.V.)	134
2.1.1	Priebeh výchovného procesu z hľadiska formovania triedneho kolektívu (Ľ.V.)	134
2.2	Etapy výchovného procesu (Ľ.V.)	135
3.	Výchovné princípy (Ľ.V.)	135
4.	Metódy a prostriedky výchovy (M.Kr.)	137
4.1	Výchovné metódy a ich klasifikácia (M.Kr.)	138
5.	Etika a mravná výchova (M.Ž.)	142
5.1	Kategoriálna štruktúra morálky (M.Ž.)	145
5.2	Axiológia mravnosti (M.Ž.)	147
5.3	Teória a proces mravnej výchovy (M.Ž.)	151
5.4	Metódy mravnej výchovy (M.Ž.)	158
6.	Výchova žiakov k humanizmu (Ľ.V.)	163
7.	Výchova žiakov k uvedomelej disciplíne (Ľ.V.)	166
7.1	Výchovno-vzdelávací proces a jeho vplyv na formovanie disciplíny žiakov (Ľ.V.)	167
7.2	Metódy a prostriedky výchovy žiakov k disciplíne (Ľ.V.)	168
8.	Výchova k uvedomelému manželstvu a rodičovstvu (Ľ.V.)	168
8.1	Základné princípy výchovy k manželstvu a rodičovstvu (Ľ.V.)	170
8.2	Ciele a obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu (Ľ.V.)	171
8.3	Formy, metódy a prostriedky výchovy k manželstvu a rodičovstvu (Ľ.V.)	174

9.	Estetická výchova (M.Kr.)	175
10.	Telesná výchova (M.Kr.)	176
ZÁKLADY PEDAGOGICKEJ DIAGNOSTIKY		179
1.	Diagnostika vo vede a praxi (Mária Kouteková)	179
2.	Pedagogická diagnostika ako špeciálna pedagogická disciplína (M.K.)	180
3.	Predmet pedagogickej diagnostiky (M.K.)	182
4.	Pedagogická diagnostika v školskej praxi (M.K.)	182
5.	Funkcie a úlohy pedagogickej diagnostiky (M.K.)	184
6.	Pedagogická diagnóza (M.K.)	185
7.	Metódy pedagogickej diagnostiky (M.K.)	188
7.1	Vymedzenie a rozdelenie metód pedagogickej diagnostiky (M.K.)	188
8.	Požiadavky na použitie diagnostických metód (M.K.)	196
NIEKTORE VYBRANÉ PROBLÉMY ŠKOLSKEJ PEDAGOGIKY ...		198
1.	Rodina a výchovno-vzdelávací proces (Ľudovít Višňovský)	198
1.1	Funkcie rodiny (Ľ.V.)	198
1.2	Druhy rodín (Ľ.V.)	199
1.3	Spolupráca rodiny so školou (Ľ.V.)	200
1.4	Výchovné ťažkosti spôsobené rodinným prostredím a ich odstraňovanie (Ľ.V.)	203
2.	Multikultúrna výchova (M.Ž.)	207
2.1	Podstata multikultúrnej výchovy (M.Ž.)	208
2.2	Procesuálne a realizačné aspekty multikultúrnej výchovy (M.Ž.)	210
3.	Integrovaná výchova (V.B.)	212
3.1	Kritériá integrácie zdravotne postihnutého žiaka do bežnej školy (V.B.)	213
3.2	Organizačné formy integrácie (V.B.)	215
3.2.1	Individuálna integrácia (V.B.)	215
3.2.2	Integrácia v špeciálnych triedach (V.B.)	217
3.3	Podporné služby integrovanému vzdelávaniu a výchove (V.B.)	218
POUŽITÁ, CITOVANÁ A ODPORUČENÁ LITERATÚRA		221